

Εντυπώσεις από το ΠΜΣ «Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας»

Ράνια Χρυσανθοπούλου

Ο μήνας Νοέμβριος κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς αντιπροσωπεύει την περίοδο υποβολής των αιτήσεων για τη συμμετοχή στα προγράμματα –προπτυχιακά ή μεταπτυχιακά– σπουδών του ΕΑΠ. Κάθε Σχολή στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου με ανηρτημένα τα προγράμματα σπουδών που διαθέτει και αναλυτική περιγραφή για το καθένα (στόχοι, διάρθρωση, προϋποθέσεις κλπ.) περιμένει τις αιτήσεις με τις υποψηφιότητες. Κάποιες μέρες αναμονής έως τη στιγμή της κλήρωσης για να ξεκινήσει μια καινούργια – για την ελληνική πραγματικότητα τουλάχιστον – εμπειρία, η φοίτηση δηλαδή σε ένα εξ αποστάσεως πρόγραμμα σπουδών.

Από το τέλος ήδη του καλοκαιριού, ο κάθε φοιτητής παραλαμβάνει το εκπαιδευτικό υλικό των ενσήτων, κατά κύριο λόγο συγγράμματα του ίδιου του Πανεπιστημίου που τον προϊδεάζουν για το περιεχόμενο της επερχόμενης ακαδημαϊκής χρονιάς με σημείο εκκίνησης τον μήνα Οκτώβριο. Χρονοδιαγράμματα μελέτης, μέλη ΣΕΠ, ΟΣΣ, καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής εργασιών, αίθουσες ΟΣΣ, ημερομηνίες ΟΣΣ και η περιπέτεια αρχίζει!

Μετά από τα ενδιαμέσα στάδια συμμετοχής στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του ΕΑΠ «Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας» και στο τέλος μιας ωραίας διαδρομής φοίτησης (γιατί είναι και επωφελής και πολύχρωμη με αντιθέσεις και εναλλαγές), μας δίνεται η αφορμή να επαναφέρουμε και να μοιραστούμε εντυπώσεις που προέρχονται από την προσωπική ενασχόλησή μας αλλά και από μαρτυρίες φοιτητών και φοιτητριών με ανάλογη εμπειρία στο Πρόγραμμα.

Οι διαπιστώσεις που ακολουθούν αποτελούν, βέβαια, μείξη προσωπικών μαρτυριών και εμπειριών από συμμετέχοντες στο πρόγραμμα, αλλά και απόψεων που ακούστηκαν στη διάρκεια της ημερίδας που οργάνωσαν τα ξενόγλωσσα προγράμματα του ΕΑΠ τον Μάιο του 2009. Ωστόσο, έχουν ως αφηγηρία τον σεβασμό στον κόπο όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων (ακαδημαϊκών υπευθύνων, διοικητικού προσωπικού, διδασκόντων και διδασκομένων) στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του προγράμματος, αλλά και μια καλοπροαίρετη διάθεση να απασχολήσουν τη σκέψη σχετικά με την προοπτική και την καλύτερη συνέχεια αυτής της μεταπτυχιακής επιμόρφωσης.

Επομένως, οι επισημάνσεις μας δεν περιλαμβάνουν αποκλειστικά θετικές παρατηρήσεις για το πρόγραμμα αλλά και ορισμένα αδύναμα σημεία του που δεν ακυρώνουν την εορταστική ατμόσφαιρα της ημέρας αλλά ενισχύουν τον επετειακό της χαρακτήρα.

Θετικές παρατηρήσεις-Θετικά χαρακτηριστικά

- *Η διάρθρωση του προγράμματος:* Υπάρχει δομή μέσα στον ακαδημαϊκό χρόνο. Το πρόγραμμα είναι αυστηρά οργανωμένο, ο υποψήφιος γνωρίζει εκ των προτέρων τη διάρθρωση των σπουδών του και τα χρονοδιαγράμματα που πρέπει να τηρηθούν. Ο φοιτητής γνωρίζει τους «κανόνες του παιχνιδιού» και εμπλέκεται συνειδητά σε αυτό έχοντας επίγνωση των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει.
- *Η τήρηση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος* (σε αντίθεση με τα παραδοσιακού τύπου πανεπιστημιακά ιδρύματα όπου ποικίλης φύσης απρόβλεπτοι παράγοντες προκύπτουν) και η δυνατότητα του φοιτητή να οργανώσει εγκαίρως τη μελέτη του αλλά και τον προσωπικό του χρόνο μειώνοντας τις πιθανότητες 'χαλαρότητας'.
- *Αξιολόγηση διδασκόντων-διδακτικού υλικού:* Αν και οι Έλληνες φοιτητές δεν είναι αρκετά εξοικειωμένοι με τη διαδικασία αξιολόγησης, το πρόγραμμα τους παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από τα φύλλα αξιολόγησης διδασκόντων και εκπαιδευτικού υλικού. Βέβαια, δε θα μπορούσαμε να αγνοήσουμε συμπεριφορές ανωριμότητας από μέρους ορισμένων φοιτητών, οι οποίοι δυσθυμούν και απαντούν στα δελτία αξιολόγησης χωρίς ιδιαίτερη σκέψη αλλά με γνώμονα τη βαθμολογία που έλαβαν και τη μεγάλη ή μικρή προσπάθεια που χρειάζεται να καταβάλουν.
- *Διδάσκοντες:* Μέσα από τις καθοδηγητικές επιστολές συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και τις συνομιλίες κατά τις ορισμένες ώρες επικοινωνίας αλλά και εκτός αυτού του πλαισίου, οι διδάσκοντες αποσαφηνίζουν, επεξηγούν, ενθαρρύνουν κάθε φορά που μια ανάλογη ανάγκη προκύπτει, χωρίς ίχνος κούρασης ή δυσθυμίας (αν και ενήλικοι, οι φοιτητές φέρονται ενίοτε σαν παιδιά).
- Αξίζει να σημειωθούν περιπτώσεις διδασκόντων που αφιέρωσαν χρόνο για να συναντήσουν – εκτός ΟΣΣ– φοιτητές προκειμένου αυτοί να διορθώσουν και να ξεπεράσουν σημαντικές μεθοδολογικές αδυναμίες που παρουσίαζαν οι εργασίες τους. Ή πολύωρες τηλεφωνικές επαφές για να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν φοιτητές που αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην παρακολούθηση του προγράμματος.
- *Βιβλιοθήκη:* Η πρόθυμη εξυπηρέτηση των υπαλλήλων της βιβλιοθήκης είναι γεγονός (όπως και η οικολογική ευαισθησία με τις υφασμάτινες τσάντες για τη μεταφορά των βιβλίων), ωστόσο η διάθεση των υπαρχόντων τίτλων χρειάζεται ενίσχυση.
- *Αυτοαξιολόγηση:* Στο τέλος κάθε ΟΣΣ, όπως και στο τέλος της κάθε Θ.Ε., παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα να αξιολογήσουν όχι μόνο τον διδάσκοντα και το εκπαιδευτικό υλικό αλλά και τον ίδιο τον εαυτό τους μέσα από τα πεπραγμένα στην πορεία της κάθε Θ.Ε. Η εκπόνηση των γραπτών εργασιών, τα εξατομικευμένα σχόλια, η κριτική προσέγγιση των θεμάτων δίνουν στους φοιτητές σημαντικές πληροφορίες για την πρόδοό τους και τους προκαλούν να επαναπροσδιορίσουν στόχους καθώς και να επανεξετάσουν πρακτικές που ακολουθούν στην τάξη (ας μην ξεχνάμε ότι η συντριπτική πλειονότητα των φοιτητών του προγράμματος είναι καθηγητές στη δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση).
- *Εγχειρίδια:* Η επιμελής και κατάλληλη για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση συγγραφή του διδακτικού υλικού είναι αδιαμφισβήτητη. Τα βιβλία αποτελούν σημεία αναφοράς και στηρίγματος για αρκετούς φοιτητές-καθηγητές. Η παροχή συμπληρωματικών σημειώσεων και σχολίων από τους διδάσκοντες αντισταθμίζει ενδεχόμενες αδυναμίες των βιβλίων λόγω παρέλευσης δεκαετίας από τη συγγραφή τους.

- *Ευελιξία στη διάρθρωση:* Η δομή του προγράμματος είναι τέτοια που επιτρέπει τον επαναπροσδιορισμό και την επανατοποθέτηση των Θ.Ε. σε άλλη σειρά, την αφαίρεση κάποιων ή την προσθήκη νέων (π.χ. διδασκαλία στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση).

Αρνητικές παρατηρήσεις

- *Η ασυνέπεια και η διδακτική ανεπάρκεια ορισμένων διδασκόντων:* Μολονότι είχαν καθοριστεί συγκεκριμένες μέρες και ώρες επικοινωνίας, υπάρχουν παράπονα από φοιτητές ότι δεν ήταν δυνατή η επικοινωνία με ορισμένους καθηγητές σε βαθμό που δεν ελάμβαναν απαντήσεις ούτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή όταν τις ελάμβαναν, αυτό συνέβαινε με καθυστέρηση μηνών! Μια άλλη δυσάρεστη παρατήρηση σχετίζεται με την αδυναμία ορισμένων διδασκόντων να ανταποκριθούν σε αιτήματα για αποσαφηνίσεις και επισημάνσεις, με αποτέλεσμα κάποιες απορίες να παραμένουν εκκρεμείς.
- *Η εκτενής διάρκεια του προγράμματος:* Το πρόγραμμα, λόγω των απαιτήσεων του αλλά και διαφόρων περιορισμών από την πλευρά των φοιτητών, μπορεί να διαρκέσει από τρία έως πέντε χρόνια, με αποτέλεσμα την ψυχολογική κόπωση των εμπλεκόμενων καθώς και την αποθάρρυνσή τους. Είναι σημαντικό να υπενθυμίσουμε ότι η πλειονότητα των φοιτητών είναι εργαζόμενοι με υποχρεώσεις οικογενειακές και επαγγελματικές.
- *Κάποιες απορίες, εντούτοις, προκύπτουν:* ένας χρόνος μεταπτυχιακών σπουδών σε παραδοσιακού τύπου Πανεπιστήμιο αντιστοιχεί πραγματικά στην τριχρονή διάρκεια του ΕΑΠ; Είναι εφικτή η συγχώνευση Θεματικών Ενοτήτων ή η αλλαγή στον αριθμό των γραπτών εργασιών;
- *Ο αυξανόμενος αριθμός προσφερομένων θέσεων (τρέχων αριθμός: 90):* Είναι φανερό ότι οι πολλές προσφερόμενες θέσεις του προγράμματος φανερώνουν το έλλειμμα και τη ζήτηση για μεταπτυχιακές σπουδές στο συγκεκριμένο τομέα στην Ελλάδα. Ωστόσο δεν μπορεί να αγνοηθεί ότι μια τέτοια προσφορά αποτελεί διακύβευμα για την εξασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος. Τα πολυπληθή τμήματα και ο μεγάλος αριθμός Δ.Ε. για επίβλεψη θέτει σε αμφισβήτηση την αξιοπιστία του προγράμματος.
- *Υποδομές-κτιριακό ζήτημα:* Η εναλλαγή κτιρίων και αιθουσών για τις ΟΣΣ και για τις εξετάσεις προσέδιδαν νομαδικό χαρακτήρα στις συναντήσεις και αφορμή για απρόσμενα περιστατικά.
- *Διαφορετικοί τρόποι εξέτασης:* Σε κάποιες Θ.Ε. προκρινόταν η εξέταση με ανοικτά βιβλία με σκοπό την επίδειξη κριτικού πνεύματος. Σε άλλες Θ.Ε. η επιλογή εξέτασης με κλειστά βιβλία έδινε την εντύπωση ότι επικεντρώνεται στην απομνημόνευση πληροφοριακού υλικού και λιγότερο στην κριτική προσέγγιση των διδακτικών θεμάτων.

Κλείνοντας, θα θέλαμε να υπενθυμίσουμε την αναγκαιότητα της παρουσίας του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών «Εξειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας» σε μια εποχή και σε ένα χώρο όπου η ξενόγλωσση εκπαίδευση επιβάλλεται να αναβαθμιστεί για να ετοιμάσει τους πολίτες του σήμερα αλλά και τους πολίτες του αύριο για ένα αρμονικό ταίριασμα σε ένα ρευστό μωσαϊκό ανθρώπων και πολιτισμών. Η αναφορά σε θετικά καθώς και σε αδύναμα σημεία του προγράμματος εντάσσεται στο πνεύμα απολογισμού που συνοδεύει μια επετειακή συνάντηση με σκοπό την ανατροφοδότηση της διδακτικής διαδικασίας.

Author's e-mail: ranniachry@yahoo.gr.